

DEUNEN BIXITZA

Gorka edo Yoryi Deuna

en Txikian ha san behola Kapadoki eritxan lufaldia; antxe jayo zan Jaunaren zihopa edo martiri ospetsu arriagaren eukiarria erdia bafo gerotxoago. Izen onak jatofiz lugia esan nai dana ta gure lugiañak Deun oni aspaldian be San Yoryi deritxoe. Onen gurua soñal andiki-aberatsak ziran; ofaitik be siñesmen sendox eta ekandu onez lufeko ogasunez bafo garbal eta aberatsagoa. Una ovelan izanik, gaitz be ez eben-ta, azi-ikaskuntza edeja emon eutsuen berez argi ta ikastuna zan seme oneri. Gizon andi ta opisatu izateko gudaritza bide ona zala-ta, gaztetatik egin zan gudarari eta gudarrien artean argi ta zur, azari ta biskorinetarako zala, lastef irabazi ebazan gaste onek bere alde Diokeltsian kaisafaren gogo ta biotza. Aldi gitxi bafo guduluru enin eban kaisafar eta buruzagi biñik zereginik gatzetan be onto da za zatut beteten elikialko gaste au gudaritza-maletan gorago jasai ta egiten andiagotan ipintzeko asumetan ebilan Diokeltsian; baña onentz etakia jagi zan kistena aurka. Eta zelako etakta! iegundu ikusi eta etakta!

Aldi aretan lau gizon izan ziran kaisafar batera. Alde batetik buruzai batek ondo jaufi ta erauendu al izateko, agitartza zahalegia ta menpeko geyegi eukalzata-ta, bestetik, efi basatiak, mugak eratil nairik, batean bestean bultzaka ebiltzala-ta, lau atertan banandu eban Diokeltsianek bera menpeko lufalde zabalba, lau atalok jaufi ta erabilteko kide bat eta ordeko bi ipifiaz Diokeltsianen ordeko Galeri izan zan, kistena arreoritzat eta amatuera. Kistafak infor egai daben jazarkunderik lutzeta ikaragafiena, Galerik zirkutatua, era-bagi ta agindu eban geyen Nikomedin bizi zan Diokeltsian odoltzaleak. Bein asi erikero, yibitea atera bañatela; kistafak siñesmena kistaf-odoletan bein betiko irato bañatela, agintzarak ankefena emon ebazan Kisto-ren jaialle gurtzen aurka.

Jazarkundearen zufumufua zabaldu zaneko, iruntzi eban Korka deunak bere siñesmena agirian autortu bañatela eta etorriko: Kaisafaren ondoko eblelako, atertan ankerkeriaren oparitik lenen etarikoan bera izango zala; ori lastef igarai ta iruntzi eban eta kistafak sendotasun-jaietako emote-afen, albañi ondoen getu zan jazarkundeari kemenez eusteko. Leren bere lufeko ogasun gustiak txiroen artean banatzen ditu; lotzakiok ufataltu aero, egite onak geitua, onoinmetan auferatuz gogo ta biotza Jaunari opaltzen dautsoz osoro. Be-bera burtu onelan getu-eta, eban Gorka-k siñestearan aldeko beru buñukaldia.

Izan be, gudar garte onek bere siñesmena argi ta garbi autortu eban Diokeltsianek bera aoiakariekin egindako batzate, an. Kistafak-esan eutsan kaisafar-zure aurka etxira jagi: bañat extak extautze egin; bake-hakean dagoz; Jangoikua ta alkai maite dabe, erugakabeira dira, ori galtile ofein kaltez agindu dozun jaza-

E.TAR J.

ERRIJETATIK

MAÑARIA

ELIZKUXUNAK.—Aste Gurenian, emeko elexan, elizkixun edeñak ospatu ziran. Era euretan jaupari bijak, berbaldi edeñak egin ebezan.

DONOSTIA'RRA.—Berbizkunde (Pasiko) egunean Donostia'ko jai-berkoi edeñera juan ziran emeko abertzailak, pozez baterik etxeratu ziran. "Alako jentetzaik" estaten eben.

JUAN-ETORIJA.—Mendaro'rra Juana Sarobetar Domaika Mirena munita.

—Algorta'rik etofi zan Jauregi'ra An der.

—Emen egin batzuk igarota, aste ontan juan Durango'rra, Santurde'taf Binge ne anderia.

—Baña emen egin batzuk igarota Elba'era juan ziran, Kapanaga'taf Baleren et emartia.

GELEXORIK.—Egungontan gexorik aurkitzen da, Biskafat Julen "Idartzak" k mutikua. Osatu arin Julentzu.

EZKERTAREN MITINA.—Ixpenzatu irakurtzen, baten-batek ikaraturtu esan go dau: "Mañari efi piliñian be esker tafan mitina?" Bai, irakufe, igandian Mañaria'ko efiko enparantza egin zan miñina, ezkertarena izan zan. "republican-socialista" rena izan zan-eta. Neskak cito cta iru munitibet berba egin eben. Ez izarrik, emen bixi diran batzuk ekan ebezan. "Auke tamalgañien."

ERMIUA

AUTESKUNDIA.—Gaúf igandez degu, auteskunde-eguna, udal-exterak ginoxak aututeko era. Irakufe, jakitun gaúf, gaúfko auteskundiak etxira efi giusztarako, azkenengoa zogn, atalki bidez bateku aukeratu ziran efítarako baño. Eri au bere, of sartzen yaku eta gaúf danguro guda gogora, geuk abertzalio karkamonekin.

Jainkoak dali bakafik, karkamón onen zenbat urtarr agintzen dauskuen orain artean auteskunde jakitun izaten yaku, beti eurok, auteskifa piloi gotik eta geu burua makuf-makuf aginda, apaltsu aurkitzen izaten ziran gara.

Orain beste era bat aurkitu yaku eta gaúf, zeuk irakufe, ute yatzun bezin aldakuntza ez danguro, lañiñu, alpinto-karlos-margaritaxuok, or dabilz aterik ate agindua ugari dala. Baña norik ziñitu? Eza al dalkie etxera itzauta dala?

Antzki-bila, gaúf eta egun, jo batera eta jo bestera, ifan diran iti bigunakaz, kistaf zintzulek atxipetzen autarkia emon ezerko, bañekolea batzen sartuko dutela, bestekoa ateria juan eta ofei biskaitafozta autarkia emotia bañat obo dala komuniketik batuta ibili-ta.

Jakitua, ba, lañiñu dira ta orain abintzak eta remayak. Baña ezkutofa ez lo egoitza gaúf dakin, erañ abertzale zintzoal emon autarkia. Geure ziñegotzi-gayak ondexe dira:

Suinagata Deunor. Irigoras'taf Kepa, Manxobas'taf Burka, Iñuñaga'taf Efram Salaberri'sta Modesta eta Baskaran'dar Irene emakume argia. Tamalez gaste asko degu ta autarkirik edude. Baña edukio yaku autarki aldia bere. Orain zintzun lan egin Jaun-Goikua eta Lagi-Zafra'ren aldez.

GASTEAK.

Uafa.—Larunbatean argitalduteko etzeta, belu baño. Bariku gabeko bultzian eldu zan, baña afatsaldeko saspik bañu

lenago eldunet extanik erin argialdu dagu-kegu. Arketzi, ba.—Lauaxeta.

ZEANURI

ESNETEGIJA.—Zeanuri, Biskai'ko azkenengotiarikoa eta Afatia'ko okupenten daguan efija onetariko gauseten lenengotiarikoa (ez lenengua gero) da. Efestasun gitxigak orasaiñefako esmiari atxakireneko aldeztu ta ziritu nai doroz; bañat guzti aldeko jainko andiak alintz artu nai etzotz-eraztun gaizikerria, nabarmenegia da ez ikusi egiteko. Geureak doguzan jainko onik eskeunde-eske diazoz, eta Kaisar jaunak zuri ta zure lagunai bañat besteko zigofa etxiraz, aspetkori ditu. Zuen jainko aizunom aintzartza-erantzun ban, Gorka'ko zorakeria ta gaiztakeria orixe da. Jangoikorik bat bañat extago ta egen be ezin daiteke: kistafok onenek osotz eta gurzitza gara: auxi bañat bestete Jangoikorik daze, dazagu. Bestek, etzan bañat izan Kaisafari ta onen aolkariei asefatu eragiteko.

Estuneta gofogea lotu-ta, leotzean sartzen dabe. Gero, unte zoñitez joñiriko txirifina baten lotu ta aragiak ufatu ta azufak agirian ipini arte bira-biraka dabil. Neke ta ohazez izugiañok kemen eta adore adiz dazoz Kisto'ren durbiori biñoztak, eta, arigaiago dana, zauri guztiak beingoan sañatu ta osalzen yakoz. Mirari ahal dala-ta, kistaf egiten dira aibar ikus-ka. Kaisafaren amuña eta estaketa. Gor-ka'en sendotasuna ausi ta, guranal gurez siñestea ukatu eragin beñat eusola-sota, asa-ko aleko oñazeak arreterako agintzen dabe; bañat guzti alpík. Ziñofa adoretsuak biñozko poza arpegiar darakus eta ofizialdiagotan kemen andiagoa.

Orduna Kaisafak asuna aldatzten dabe; gogorkeriz erin ebana labankeriz lortuko ebalkoan. Gorka bere aufera erakari ta diñoto: Zuri ohazez afazetzen enaz gozog ibili: maite zintzulada ta gudarita-maleta ta gorago jasoteko asuna neukala bañakidu. Oraindik gaztea zara: gizon andi egin nai zaitut: ofetarako gure jainkoak gurzitza naiko dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lagun ebala. Etru zirako, Apolo'ko zala eta diñoto: Esadazu, Jaungoikoa zara? Enaz ni Jaungoikor-erantzun eban abots frugariaz ekantz edo fridaki. Orduna Gorka'ko Jaungoikor-erantzuek zainoaren osotzun nazan onauean zutik egoteko ausardia zelar daulazue? Eta gurutzearen zingafia eginaz, Jainkozko ikusia zaino dozu. Jainko ofek zainoak daram ikuasi na neuke-difosito deunak. Kaisafaren aginduz, Apolo'ren eleizara darse, giza-aldea andia lag